

Lány a parton

Azt, hogy az embernek nincs anyja, meg lehet szokni, főleg, ha ebbe az anyátlanságba beleszületik valaki. A hiány érzése nem fájdalmasan éles, csak tompán nyomasztó. Mert mit kezdjen az ember az anyás versekkel, mit kezdjen az ünnepegeken szemüket törülgető asszonyokkal, és egyáltalán, mi legyen azzal az úrral ott belül, ami anya-alakú kellene, hogy legyen, de minta híján marad alakatlan?

Néha álmodtam anyámról.

Nem olyan volt, mint másoké, akiket mindig is irigyeltem, az én anyám álmomban halott volt, aki soha nem veszekedett velem, egyszer sem mondta, hogy egyem meg a spenótot, vigyázzak a szoknyámra; nem intett, hogy legyek óvatos a fiúkkal, vagy, hogy este mikor kell hazaélnem.

Az én álombéli anyám csak nézett mindig, szemrehányóan, mintha én tehetnék arról, hogy elveszítettük egymást.

Időnként látni véltem, idegenek arcát fürkészttem, előbb a húszas, idő múltával a harmincas nőket bámultam a metrón, kerestem rajtuk az én vonásaimat, próbáltam elképzelni, hogy ők vajon tizenhét éves korukban otthagytak-e valahol valakit, és ha igen, akkor most keresik-e az arcomban a saját gyerekkori vonásaikat, vagy már elfelejtettek mindenestől.

Mégis: itt vagyok.

Anyák napja van, saját rituálém szerint a Duna partján sétálok május első vasárnapján.

Anyámat már nem keresem a buszon vagy villamoson, autóval járok mindenhova. Néha egy villanásra megragad egy-egy arc, a tükörben nézem az út mellett ballagó alakokat, visszatolatnék, kinyitnám az ajtót, és ezt mondanám: ülj be, ünnepeljünk együtt.

Ám egyedül érkezem most is, az ártér összevissza álló fűzfái alatt harsogó zöld fű és mindenfelé tarka virág. A délelőtti verőfény dús párával teríti be a partot, meleg van, ez már a nyár ígérete.

A táskámból képet veszek elő, álombéli anyám fotóját. Tudom, hogy csak ő lehet, az arcát nem látom, előre tekint, a víz felé, s talán csak a szeme sarkából pillant vissza az elmúlt negyvenöt évére, amiből huszonnyolcat így, vagy úgy, de együtt töltöttünk.

A képet a bolhapiacon vettem, műanyag lapra kasírozott fekete-fehér fotó. Az előszobába szántam a tükör mellé, de mikor rájöttem, hogy a képről minden reggel anyám nézne vissza rám, hogy a valahová készülő sejtelmes alak tekintete kísérne egész nap, megrémültem.

Kiválasztok egy fűzfát, itt állt már tíz éve is, mikor először ünnepeltem egyedül, csavarhúzóval és két csavart veszek elő a táskámból, rögzítem a képet a fa derekára.

Fekete filccel az aljára írom: 1962-2007

Ha találkozni akarok anyámmal, ma már tudom, hol találom.

*Kárpáti Jonatán
Baja, 2022/02/20*